

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

SROVNÁVACÍ STUDIE

Státní maturity a přijímací zkoušky na vysoké školy ve vybraných státech EU

Obsah:

ÚVOD	3
VYBRANÉ STÁTY EU	5
FINSKO	5
FRANCIE	6
NĚMECKO	8
POLSKO	9
RAKOUSKO	10
SLOVENSKO	12
ZDROJE	13

Srovnávací studie č. 5.392
leden 2020
autor: Jan Vlňa

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	EDICE: STUDIE
Název: Státní maturity a přijímací zkoušky na vysoké školy ve vybraných státech EU	Typ edice: online, ISSN 2533-4131
Autoři: Vlňa, J.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1
Číslo: Srovnávací studie č. 5.392	První vydání edice: červenec 1991
Datum: leden 2020	Frekvence vydání edice: nepravidelná
Klíčová slova:	Zaměření: srovnávací a analytické studie zpracované pro členy Parlamentu České republiky
Státní maturitní zkouška; přijímací zkoušky na vysoké školy; střední školy	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Obsah

ÚVOD.....	3
VYBRANÉ STÁTY EU.....	5
FINSKO.....	5
Střední školy.....	5
Ukončení studia na střední škole.....	5
Přijímací zkoušky na vysokou školu.....	6
FRANCIE.....	6
Střední školy.....	6
Ukončení studia na střední škole.....	7
Přijímací zkoušky na vysokou školu.....	8
NĚMECKO.....	8
Střední školy.....	8
Ukončení studia na střední škole.....	8
Přijímací zkoušky na vysokou školu.....	9
POLSKO.....	9
Střední školy.....	9
Ukončení studia na střední škole.....	10
Přijímací zkoušky na vysokou školu.....	10
RAKOUSKO.....	10
Střední školy.....	10
Ukončení studia na střední škole.....	11
Přijímací zkoušky na vysokou školu.....	11
SLOVENSKO.....	12
Střední školy.....	12
Ukončení studia na střední škole.....	12
Přijímací zkoušky na vysokou školu.....	13
ZDROJE.....	13

Úvod

Práce se zaměřuje na podobu závěrečných zkoušek na středních školách a způsoby přechodu mezi systémem středních a vysokých škol. Pro účely srovnání bylo přihlédnuto k výsledkům nejnovějšího mezinárodního šetření PISA 2018 (*Programme for International Student Assessment*), které byly zveřejněny v prosinci 2019. Mezinárodní šetření představuje komplexní systém posuzování vzdělávacích výsledků žáků a vzdělávacích soustav zaměřený zejména na dovednosti využitelné v následujícím studiu ve vybraných zemích světa.

Do materiálu bylo vybráno 6 členských států EU. Z důvodu dosahování nadprůměrných výsledků v šetření PISA bylo zvoleno Finsko (dosáhlo v hodnocení PISA 2018 7. nejlepšího výsledku), Polsko (10. místo) a největší státy EU – Německo (20. místo) a Francie (23. místo), a sousedící státy s ČR Rakousko (27. místo) a Slovensko (41. místo), a to za účelem snadné srovnatelnosti díky podobným právním a kulturně-historickým podmínkám. Pro srovnání je vhodné uvést, že ČR se v hodnocení PISA 2018 umístila na 25. místě.

U sousedních států (Německo, Polsko, Rakousko, Slovensko) probíhá maturitní zkouška během posledního ročníku studia střední školy a je složena ze dvou částí – části písemné a části ústní. Tematické okruhy pro písemnou část maturitní zkoušky jsou stanoveny jednotně a maturitní zkouška probíhá po celé zemi ve stejný den a čas. Jedná se o státní maturitní zkoušku, kterou řídí centrální hodnotící instituce typu státní organizace a která má pravomoc připravovat všechna zadání, ohodnotit hotové testy. Tematické okruhy pro ústní maturitní zkoušky jsou do značné míry v pravomoci jednotlivých škol. Ve Francii je státní maturitní zkouška rozdělena do dvou let studia

a skládá se na konci předposledního a posledního ročníku. Podle vládou schválené reformy středního školství budou ve Francii od roku 2021 probíhat nové maturitní zkoušky, jejichž hlavní novinkou bude mimo jiné stanovení výsledné maturitní známky nejen na základě výsledků maturitních zkoušek, ale i s přihlédnutím k průměru známek získaných během celého studia. Ve Finsku je středoškolské studium zakončeno národní maturitní zkouškou, která probíhá formou testů v digitální podobě (on-line) v posledním ročníku středoškolského studia.

Úspěšné složení maturitní zkoušky je základním předpokladem pro další pokračování studia na vysoké škole. Ze zkoumaných zemí se přijímací zkoušky pro přijetí ke studiu na vysokých školách skládají pouze ve Finsku. Z dalších zemí lze zmínit francouzské prestižní elitní vysoké školy Grandes Écoles, na které se přijímací zkoušky skládají po absolvování více jak ročního přípravného kurzu. V Německu na většině univerzit přijímací zkoušky zavedené nejsou. Pouze v případech, kdy zájem uchazečů o studium některého oboru převyšuje počet vypsaných studijních míst, dojde k uplatnění selektivního opatření na základě principu Numerus clausus. V Polsku, Rakousku a Slovensku mají univerzity pravomoc vypsat přijímací zkoušky jako kritérium pro výběr studentů ke studiu velmi žádaných oborů.

Níže uvedená tabulka 1 zpracovává přehled o tom, ve kterých zemích je zavedena státní maturitní zkouška a zda přechod ze středoškolského na vysokoškolské studium probíhá prostřednictvím přijímacích zkoušek.

Tabulka 1 Přehled o způsobu ukončení studia na střední škole a konání přijímacích zkoušek pro přijetí ke studiu na vysoké škole

Země	Způsob ukončení studia na střední škole	Státní maturitní zkouška	Přijímací zkoušky na vysoké školy
Finsko	Maturitní zkouška „Ylioppilastutkinto“	Národní maturitní zkouška (on-line na PC)	ANO (písemný test a ústní pohovor)
Francie	Maturitní zkouška „Baccalauréat“	Ano	NE na většině univerzit (výběr uchazečů podle průměru známek dosažených u maturitní zkoušky); ANO pouze na prestižních (elitních) vysokých školách Grandes Écoles
Německo	Maturitní zkouška „Abitur“	Ano	NE na většině univerzit (výběr podle průměru známek dosažených u maturitní zkoušky); U velmi žádaných oborů výběr uchazečů podle opatření „Numerus clausus“
Polsko	Maturitní zkouška „Egzamin maturalny“	Ano	NE na většině univerzit (výběr podle průměru známek dosažených u maturitní zkoušky); Výjimečně ANO u velmi žádaných oborů
Rakousko	Maturitní zkouška „Zentralmatura“	Ano	NE na většině univerzit (výběr podle průměru známek dosažených u maturitní zkoušky); Výjimečně ANO u velmi žádaných oborů
Slovensko	Maturitní zkouška „Maturitna skúška“	Ano	NE na většině univerzit (výběr podle průměru známek dosažených u maturitní zkoušky); Výjimečně ANO u žádaných oborů

Zdroj: vlastní zpracování

Vybrané státy EU

Finsko

Střední školy

Právní zakotvení vzdělávání na středních školách (nižší i vyšší sekundární vzdělávání) je koncipováno Finskou národní radou pro vzdělávání prostřednictvím Národního vzdělávacího programu pro sekundární vzdělávání (Lukion Opetussuunnitelman Perusteet 2015)¹ a na základě zákona o středních školách č. 714/2018.² Ve Finsku jsou následující typy středních škol:

- Všeobecné střední školy (lukio)
- Odborné školy (ammattikoulu)

Oba typy středních škol lze libovolně kombinovat. Žák, který studuje odbornou školu, má právo zároveň navštěvovat vybrané kurzy na škole všeobecné.³

Ukončení studia na střední škole

Podle zákona o maturitní zkoušce č. 502/2019 (laki ylioppilastutkinnosta 502/2019⁴) je středoškolské studium zakončeno národní maturitní zkouškou (Ylioppilastutkinto), jejíž průběh upravuje zákon o organizaci maturitní zkoušky č. 672/2005 (odst. 3).⁵ Národní maturitní zkouška probíhá v digitální podobě formou testů na počítačích.⁶ Za provádění včetně obsahové a administrativní stránky je zodpovědný centrální orgán „Finnish Matriculation Examination.“

Maturitní zkouška se skládá alespoň ze čtyř povinných testů:

- mateřský jazyk („test äidinkieli“, tj. finština pro většinu studentů; švédština nebo menšinový jazyk sami pro některé studenty)
- druhý národní (domácí) jazyk (finština nebo švédština)
- cizí jazyk (nejčastějšími cizími jazyky jsou angličtina, němčina a francouzština)
- matematika (běžná nebo pokročilá úroveň)
- nebo předměty přírodních a humanitních věd z tzv. „kategorie reaali“. Zkoušky se skládají z otázek, které vyžadují odpovědi ve formě eseje (jedná se o předměty typu: filozofie, psychologie, dějepis, fyzika, chemie, zeměpis)

V matematice, druhém národním jazyce a cizím jazyce se maturitní testy skládají ve dvou různých úrovních složitosti. Úroveň obtížnosti si každý student volí sám. Povoleno je skládat pouze jeden maturitní test z jednoho předmětu. Vypracované maturitní testy jsou zaslány na speciální web finské maturitní zkušební komise. Po úspěšném zakončení středoškolského studia a složení maturitní zkoušky dostanou žáci vysvědčení o maturitní zkoušce (ylioppilastutkintotodistus).⁷ Maturitní zkouška poskytuje oprávnění ke studiu na vysoké škole.⁸

¹ Lukion Opetussuunnitelman Perusteet 2015 (online). Dostupné z: http://www.kauppatieteet.fi/wp-content/uploads/2017/05/172124_lukion_opetussuunnitelman_perusteet_2015.pdf

² Lukiolaki. Zákon pro střední školy (online). Dostupné z: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180714>

³ Ministerstvo vnitra ČR. Přístup k začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem (online). Dostupné z: https://www.inkluzivniskola.cz/sites/default/files/uploaded/komparace_narodnich_politik.pdf

⁴ Laki ylioppilastutkinnosta. Zákon o maturitě (online). Dostupné z: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190502>

⁵ Laki ylioppilastutkinnon järjestyksistä. Zákon o maturitě (online). Dostupné z: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2005/20050672>

⁶ Ylioppilastutkintolautakunta Studentexamenämnden. Digital Matriculation Examination (online). Dostupné z: <https://www.ylioppilastutkinto.fi/en/matriculation-examination/digital-matriculation-examination>

⁷ Pohled na finské odborné školství. Informační centrum o vzdělávání (online). Dostupné z: <https://www.eduin.cz/clanky/pohled-na-finske-odborne-skolstvi/>

⁸ Upper Secondary Education in Finland, page 25 (online). Dostupné z: <https://www.ncca.ie/media/3329/finland-full-review-1.pdf>

Přijímací zkoušky na vysokou školu

Uchazeči o studium na vysokých školách musí mít ukončené středoškolské vzdělání splněním všech předepsaných zkoušek během studia a maturitní vysvědčení prokazující úspěšné složení státní maturitní zkoušky. Po podání přihlášky ke studiu na vysoké škole (yhteishaku)⁹ prochází uchazeč přijímacím řízením¹⁰ (§ 36 zákona o vysokých školách¹¹). Přijímací řízení¹² se skládá z písemné části zkoušky, která vychází z tematických okruhů (40 otázek formou písemného testu s výběrem možností jedné správné odpovědi v délce trvání 3 hodiny; úspěšné složení zkoušky znamená nejméně 60% úspěšnost správných odpovědí).¹³ Cílem písemného testu je zjistit, zda uchazeči mají předpoklady ke studiu na vysoké škole. Po úspěšném absolvování písemného testu jsou uchazeči přizváni k ústnímu pohovoru (druhá část přijímací zkoušky). Pohovory mohou probíhat formou individuální nebo skupinové diskuse, případně kombinací obojího.

Francie

Střední školy

Střední školy mají status místních vzdělávacích institucí (EPLE, veřejnoprávní instituce se specializací výuky) spadajících do působnosti ministerstva školství.¹⁴ Podle typu střední školy (Lycée) se rozlišují:

- Lycée général – gymnázium (úplné střední všeobecné vzdělání)
- Lycée technologique – středně odborná škola (úplné střední odborné vzdělání s maturitou)
- Lycée professionnel – střední odborné učiliště (úplné střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou)

Studium na střední škole trvá tři roky:¹⁵

- 1) Seconde (první ročník studia), ve kterém mají všichni studenti ve svém rozvrhu zapsány tyto povinné vyučovací předměty (enseignements communs) – francouzština, dějepis, zeměpis, cizí jazyk, další cizí jazyk, matematika, fyzika, chemie, biologie, tělocvik, etická a občanská nauka, individuální příprava. Vedle povinných předmětů si studenti volí další 1 až 2 povinně volitelné předměty (enseignements d'exploration) a případně si přibírají 1 nepovinný předmět (enseignement facultatif).
- 2) Première (druhý ročník studia). V tomto ročníku se studium na gymnáziích (lycée général) dělí na tři větve (série):
  - Série L (littéraire¹⁶), francouzská literatura, četba literárních textů v cizím jazyce, přírodní vědy;

⁹ Admission Requirements for Higher Education in Finland (online). Dostupné z:

<https://www.finlandeducation.info/admission-requirements/admission-requirements-for-higher-education-institutions-in-finland.html>

¹⁰ University of Helsinki. Přijímací zkoušky (online). Dostupné z:

<https://www.helsinki.fi/fi/opiskelijaksi/suomenkielisten-valintakokeiden-paikat-ja-ajat#section-51936>

¹¹ Yliopistolaki. Zákon o vysokých školách (online). Dostupné z: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2009/20090558>

¹² Valintakoe. Přijímací zkouška (online). Dostupné z: <https://www.oikeustieteet.fi/valintakoe/>

¹³ Kauppatieteellisen Alan Yhteisvalinta. Pokyny pro přijímací zkoušky (online). Dostupné z:

<https://www.ekonomivalmennus.com/assets/site/files/Valintakoe%202019.pdf>

¹⁴ Ministre De Éducation Nationale ET De La Jeunesse. Éduscol (online). Dostupné z:

<https://eduscol.education.fr/cid47772/les-eple.html>

¹⁵ Eurymice (online). Dostupné z: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurymice/content/secondary-and-post-secondary-non-tertiary-education-14_en

¹⁶ Matières et horaires Première L (littéraire) (online). Dostupné z: http://www.ifp.cz/IMG/pdf/Horaires_1ere_L.pdf

- Série ES (économique et sociale¹⁷), společenské a ekonomické vědy, historie a geografie, cizí jazyky;
  - Série S (scientifique¹⁸), matematika, fyzika, chemie, biologie;
- 3) Terminale (třetí ročník studia) je poslední ročník studia. Vedle jednotného společného základu pro všechny větve studia (ES, L, S) zahrnují učební plány další povinné (nebo povinně volitelné) předměty specializace.

Ukončení studia na střední škole

Studium střední školy je ukončeno maturitní zkouškou, která je během dvouletého studia rozdělena na dvě části:¹⁹

- a) První část maturitní zkoušky se koná na konci druhého ročníku studia (première):
- všichni studenti povinně maturují písemně i ústně z francouzského jazyka a literatury;
  - všichni studenti ústně obhajují osobní ročníkovou práci „TPE (Travaux Personnels Encadrés)“;
  - studenti větve ES (ekonomické a společenskovední), L (humanitní) a S (scientifique) skládají písemnou maturitní zkoušku z přírodovědného předmětu;
- b) Druhá část maturitní zkoušky se koná na konci posledního ročníku studia (terminale). Seznam předmětů se liší podle zvolené větve studia ES,²⁰ L,²¹ S.²²

Ve Francii se skládá státní maturitní zkouška podle jednotného zkušebního schématu. To znamená, že na všech středních školách se písemné maturitní zkoušky v dané větvi studia (ES, L a S) konají ve stejný den a ve stejném čase. Témata písemných zkoušek jsou totožná pro všechny studenty v dané větvi. Za účelem zajištění nezávislé anonymní opravy vyhotovených maturitních testů byla zřízena „digitální národní banka“ pro shromáždění vyhotovených písemných maturitních prací (tento systém zaručí, že maturitní testy nebude opravovat učitel ze stejné školy, odkud pochází student).

Od roku 2021 budou probíhat nové maturitní zkoušky²³ podle vládou schválené reformy středního školství. Systém rozdělení specializace studia podle větví (série: L, ES, S) bude zrušen a nově si studenti nezvolí specializovanou větev (série) studia, ale pouze tři předměty specializace. Další novinkou je stanovení konečné maturitní známky, která bude tvořena z průběžných zkoušek formou testů ze všech předmětů během studia (40 % konečné maturitní známky) a závěrečnými

---

¹⁷ Matières et horaires Première ES (économique et sociale) (online). Dostupné z: http://www.ifp.cz/IMG/pdf/Horaires_1ere_ES.pdf

¹⁸ Matières et horaires Première S (scientifique) (online). Dostupné z: http://www.ifp.cz/IMG/pdf/Horaires_1ere_S.pdf

¹⁹ Institut Français. Jak funguje francouzský vzdělávací systém (online). Dostupné z: <https://studium.ifp.cz/cz/vzdelavaci-system-ve-francii>

²⁰ Baccalauréat général série économique et sociale (ES) (online). Dostupné z: <https://eduscol.education.fr/cid58532/serie-economique-et-sociale-es-des-2013.html>

²¹ Baccalauréat général série littéraire (L) (online). Dostupné z: <https://eduscol.education.fr/cid58534/serie-litteraire-l-des-2013.html>

²² Baccalauréat général série scientifique (S) (online). Dostupné z: <https://eduscol.education.fr/cid58536/serie-scientifique-s-des-2013.html>

²³ Réforme du bac et du lycée: ce qui change pour vous (online). Dostupné z: <https://www.letudiant.fr/bac/bac-2021/article/reforme-du-bac-et-du-lycee-ce-qui-change-pour-vous.html>

zkouškami (60 % konečné maturitní známky). Závěrečných zkoušek bude celkem 5 (místo původních 10) a budou rozloženy během studia následovně:

- na konci druhého ročníku žáci skládají zkoušky z francouzštiny (ústní a písemná část)
- v březnu posledního ročníku studia žáci absolují 2 zkoušky z předmětů, které si vybrali jako specializaci.
- v červnu posledního ročníku následuje písemná zkouška z filozofie a ústní zkouška spojená s prezentací projektu, kterému se studenti věnují na základě své specializace.

Po úspěšném ukončení středoškolského studia získává student Baccalauréat (státní diplom). Ve Francii existují tři hlavní typy baccalauréat (státních diplomů):

- Baccalauréat général (obecná maturita)
- Baccalauréat technologique (technický směr)
- Baccalauréat professionnel (odborná maturita)

Přijímací zkoušky na vysokou školu

Baccalauréat (státní diplom) označuje úspěšně ukončené vzdělání na střední škole a umožňuje přístup ke vzdělání vysokoškolskému.²⁴ Francie má značné množství institucí, které vysokoškolské vzdělávání poskytují:

- Státní univerzity (přijímají studenty ke studiu na základě získaného státního diplomu „baccalauréat“ bez přijímacích zkoušek)
- Grandes Écoles (prestižní vysoké školy na které se přijímací zkoušky skládají a považují se za velmi obtížné. Proto před výběrem do grandes écoles zájemci studují dva roky speciální přípravný kurz, který se nazývá „Classes préparatoires aux Grandes Écoles.“ Vzdělání Grandes écoles patří k nejprestižnějšímu vzdělání na světě.)

Německo

Střední školy

Systém vzdělání je v kompetenci spolkových vlád jednotlivých zemí. Jako příklad je uveden školský zákon státu Severní Porýní-Vestfálsko (školský zákon NRW – SchulG) z 15. února 2005 (§16, § 18, § 22).²⁵ Střední školy:

- Gymnázia (všeobecné vzdělání, zakončení studia maturitní zkouškou)
- Odborné střední školy (vzdělání technického směru zakončené maturitní zkouškou)

Ukončení studia na střední škole

Studium na střední škole je ukončeno maturitní zkouškou zvanou „Abitur“. Maturitní zkouška se považuje za velmi prestižní zkoušku. Legislativně maturitní zkoušku upravuje Vyhláška o vzdělávacím kurzu a maturitní zkoušce na střední škole (APO-GOST).²⁶ Maturitní zkouška se skládá z části písemné a části ústní:

- Písemná maturitní zkouška probíhá ze třech předmětů. Témata pro písemnou zkoušku jsou stanovena jednotně v souladu s „Jednotnými požadavky pro maturitní zkoušku“ (Einheitliche Prüfungsanforderungen für die Abiturprüfung, EPA), které jsou na spolkové úrovni schvalovány Konferencí ministrů kultury a školství (Kultusministerkonferenz, KMK). Jednotná témata písemné maturitní zkoušky jsou do škol zasílány elektronicky v podobě zašifrovaných souborů, které se dešifrují až v den konání písemné maturitní zkoušky.

²⁴ Eurydice. France (online). Dostupné z: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/france/glossary_en

²⁵ Schul- und Bildungsgesetze des Landes Nordrhein-Westfalen. Schulgesetz NRW – SchulG (online). Dostupné z: <https://bass.schul-welt.de/6043.htm#1-1p18>

²⁶ Verordnung über den Bildungsgang und die Abiturprüfung in der gymnasialen Oberstufe (APO-GoSt) (online). Dostupné z: https://recht.nrw.de/lmi/owa/br_text_anzeigen?v_id=1000000000000000186

- Ústní maturitní zkouška probíhá ze dvou předmětů. Tematické okruhy ústní maturitní zkoušky jsou připravovány každou školou samostatně. V den konání jsou témata ústní maturitní zkoušky studentovi předloženy v písemné podobě. Každý student má vyhrazených 20 minut na jejich přípravu a dalších 20 minut na jejich ústní zodpovězení.²⁷

Konečná známka z maturitní zkoušky se skládá z dosažených výsledků u maturity a známek, které z maturitních předmětů získal student na vysvědčení v průběhu posledních tří let studia.²⁸ Konečný výsledek maturitní zkoušky hraje důležitou úlohu při přijetí ke studiu na univerzitu.

Přijímací zkoušky na vysokou školu

Na většině německých univerzit nejsou zavedeny přijímací zkoušky (absolvování státní závěrečné zkoušky na střední škole opravňuje k přijetí ke studiu na univerzitu, § 20, § 40a, Vyhláška o vzdělávacím kurzu a maturitní zkoušce na střední škole²⁹). U oborů, u kterých počet žadatelů o studium překračuje počet nabízených volných studijních míst, je základem přijímacího řízení opatření „*numerus clausus*“, které stanoví sama vysoká škola. Základem tohoto opatření je především minimální průměrná známka maturitního vysvědčení. To znamená, že pokud má student stejný nebo lepší průměr známek na maturitním vysvědčení, může začít studovat.³⁰

Od klasického přijímacího řízení se odlišují obory, které se zakončují státní zkouškou (Bakalářské a magisterské studijní programy již státní zkoušku na konci studia nemají). Státnicové obory, mezi které se řadí medicína, farmacie, zubní lékařství, veterinářství, si vybírají své studenty v centrálním řízení. Uchazeči posílají standardní přihlášku organizaci Hochschulstart, která je zaregistruje a v různých typech řízení rozděluje studenty školám. I zde hraje absolutní roli průměr z maturity, u medicíny se navíc skládají tzv. TMS (Test für medizinische Studiengänge), které podle úspěšnosti mohou zlepšit dosavadní průměr z maturity.³¹

Polsko

Střední školy

Po kompletní reformě školství v roce 2017 byl systém školství převeden z třístupňového na dvoustupňový. Byla zrušena tříletá gymnázia, která od 90. let fungovala jako mezistupeň mezi šestiletou základní a tříletou střední školou. Legislativně je změna školského systému zaznamenána v novele školského zákona³² platné od 1. září 2019 (čl. 18, čl. 19), podle které polští žáci studují osm let na základní škole a po jejím úspěšném zakončení pokračují ve studiu na některém z následujících typů středních škol:

- čtyřletá všeobecná střední škola (maturitní zkouška)
- pětiletá střední průmyslová škola (diplom potvrzující odbornou kvalifikaci; maturitní zkouška)
- pětiletá technická střední škola (diplom potvrzující odbornou kvalifikaci; maturitní zkouška)

²⁷ Leitfaden für die gymnasiale Oberstufe. Abitur 2021 (online). Dostupné z: https://km-bw.de/site/pbs-bw-new/get/documents/KULTUS.Dachmandant/KULTUS/KM-Homepage/Publikationen%202018/2019-03-01-Leitfaden_Abitur2021-SCREEN.pdf

²⁸ Abitur-Möglichkeiten, sein Abi zu machen und Perspektiven mit Abi-Abschluss. Paradisi.de (online). Dostupné z: http://www.paradisi.de/Freizeit_und_Erholung/Bildung/Abitur/Artikel/24065.php

²⁹ Verordnung über den Bildungsgang und die Abiturprüfung vom 5. October 1998 (online). Dostupné z: https://recht.nrw.de/lmi/owa/br_bes_detail?sg=0&menu=1&bes_id=12644&anw_nr=2&aufgehoben=N&det_id=430290

³⁰ Studium v Německu. DAAD. Deutscher Akademischer Austauschdienst (online). Dostupné z: <http://www.daad.cz/?menu=3&smenu=2>

³¹ Univerzity v Německu. Unimak (online). Dostupné z: <https://unimak.sk/nemecko>

³² Prawo oświatowe, Art. 18 (online). Dostupné z: <https://www.prawo.vulcan.edu.pl/przegdok.asp?qdatprz=akt&qplikid=4186>

Ukončení studia na střední škole

Od roku 2005 jsou zavedeny jednotné maturitní zkoušky. Za přípravu zkušebních materiálů pro písemnou maturitní zkoušku (s výjimkou otázek ústní části maturitních zkoušek) odpovídá Centrální zkušební komise (Centralna Komisja Egzaminacyjna – CKE). Způsob provádění maturitní zkoušky je legislativně upraveno ve vyhlášce ministra školství o způsobu provádění maturitní zkoušky ze dne 29. prosince 2016.³³ Maturitní zkouška se skládá z ústní a písemné části a podmínkou jejího úspěšného složení je získání nejméně 30 % bodů z každého povinného předmětu.

Maturitní zkouška³⁴ – povinné předměty:

- a) ústní část (v kompetenci jednotlivých školských zařízení)
  - polský jazyk
  - cizí jazyk (např. angličtina, němčina, francouzština, španělština)
- b) písemná část (v kompetenci centrální zkušební komise, CKE)
  - polský jazyk
  - cizí jazyk
  - matematika
  - volitelný předmět

Přijímací zkoušky na vysokou školu

Podle zákona o vysokých školách (čl. 70, odst. 3)³⁵ jsou výsledky dosažené u maturitní zkoušky základem pro přijetí ke studiu na vysoké škole. Vedení univerzity může rozhodnout o konání přijímacích zkoušek. Informace o průběhu přijímacích zkoušek je univerzita povinna včas zveřejnit. Přihlášení ke studiu na vybranou univerzitu začíná elektronickou registrací prostřednictvím elektronického náborového systému³⁶ několik měsíců před vlastním konáním maturitní zkoušky. IT systém umožňuje uchazeči data průběžně doplňovat o výsledky konání maturitních zkoušek.

Rakousko

Střední školy

Legislativní úprava spolkového zákona o organizaci škol (podle § 34 – 41, § 47 – 49, § 52 – 63, Bundesgesetz über die Schulorganisation - Schulorganisationsgesetz)³⁷ rozlišuje následující typy středních škol:

- Obecná střední škola (Allgemeinbildende Höhere Schulen, AHS, studium je zakončeno maturitní zkouškou). Podle zaměření se rozděluje na tři směry - střední škola jazyková nebo humanitní, gymnázium, střední ekonomická škola.
- Odborná střední škola (Berufsbildende Mittlere Schule, BMS) jsou například technické, obchodní, řemeslné, zemědělské, zdravotní, hotelové školy. Odborná příprava je ukončena maturitní zkouškou.

---

³³ Tekst ustawy o systemie oswiaty z dnia 5 lipca 2019 g. (online). Dostupné z:

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190001481/T/D20191481L.pdf>

³⁴ Rozporzadzenie Ministra Edukacji Narodowej. Warszawa, dnia 29 grudnia 2016 g. (online). Dostupné z:

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20160002223/O/D20162223.pdf>

³⁵ Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (online). Dostupné z:

<https://www.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2018/09/ustawa.pdf>

³⁶ Rekrutacja na studia 2020. Otouczelnice.pl (online). Dostupné z:

<https://www.otouczelnice.pl/arttykul/1145/Rekrutacja-na-studia-2020>

³⁷ Bundesgesetz vom 25. Juli 1962 über die Schulorganisationsgesetz (online). Dostupné z:

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10009265>

- Střední odborné učiliště (Berufsbildende Höhere Schulen, BHS). Poskytují částečnou (2 roky studia) a ukončenou odbornou přípravu (4 roky studia). Ukončená odborná příprava je dovršena státní maturitní zkouškou.³⁸

Ukončení studia na střední škole

Novelou spolkového školského zákona (Schulunterrichtsgesetz-SchUG)³⁹ na základě § 34 až 41 byla vytvořena standardizovaná závěrečná zkouška „Zentralmatura“ (centrální maturitní zkouška). Centrální maturita je od školního roku 2014/15 zavedena na všeobecných středních školách (AHS)⁴⁰ a o rok později (2015/16) na středních odborných školách (BMS)⁴¹ a středních odborných učilištích (BHS).⁴² Maturitní zkouška se skládá celkem ze šesti maturitních zkoušek. Záleží na rozhodnutí každého studenta, zda bude skládat tři zkoušky písemné a tři ústní nebo čtyři zkoušky písemné a dvě ústní. Centrální maturitu tvoří tři hlavní pilíře:

- Předvědecká práce (Vorwissenschaftliche Arbeit) tvoří první pilíř maturitní zkoušky na všeobecných středních školách (AHS). Má charakter písemné práce v rozsahu zhruba 17 stran, která se obhazuje před zkušební komisí následovaná diskusí. Téma, kterému se student bude ve své práci věnovat, zvolí na konci předposledního ročníku studia. Na střední odborné škole (BMS) studenti vypracovávají „diplomovou práci“ se zaměřením na obor, který studují. Práce je pak ústně prezentována během maturitní zkoušky před zkušební komisí. Téma diplomové práce si student zvolí v předposledním ročníku studia. Diplomová práce se vypracovává i na středním odborném učilišti (BHS), včetně prezentace, diskuze před členy maturitní komise.
- Písemné maturitní zkoušky. Písemná standardizovaná část maturity probíhá podle jednotného zadání (spolkový institut) a všichni studenti jsou povinni absolvovat písemnou maturitní zkoušku ze třech předmětů (němčina, matematika a cizí jazyk). Písemné zkoušky vyhodnotí učitelé na jednotlivých školách podle standardizovaného klíče. Čtvrtý předmět je volitelný, a pokud se pro něj student rozhodne, čekají ho následně jen dvě, nikoli tři ústní zkoušky.
- Ústní maturitní zkoušky. Počet ústních maturitních zkoušek závisí na počtu již absolvovaných písemných zkoušek, přičemž studenti mají povinnost absolvovat dvě až tři ústní zkoušky. O předmětech ústní zkoušky rozhoduje škola a otázky k ústní maturitě připravují učitelé školy. Student si před komisí „vytáhne“ dvě témata k jednomu předmětu a má možnost si zvolit téma, ve kterém se lépe orientuje.⁴³

Přijímací zkoušky na vysokou školu

Na většinu rakouských univerzit není třeba skládat přijímací zkoušky. Podmínkou přijetí k vysokoškolskému studiu je úspěšné složení maturitní zkoušky (§ 41, § 69, Zákon o organizaci

³⁸ AusBildungbis18.at (online). Dostupné z: <https://ausbildungbis18.at/news/27-05-2019/>

³⁹ Bundesgesetz über die Ordnung von Unterricht und Erziehung in den im Schulorganisationsgesetz geregelten Schulen (Schulunterrichtsgesetz–SchUG) (online). Dostupné z: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10009600>

⁴⁰ Zentralmatura an AHS. Osterreich.gv.at (online). Dostupné z: https://www.oesterreich.gv.at/themen/bildung_und_neue_medien/schule/2/1/Seite.110037.html

⁴¹ AusBildungbis18.at (online). Dostupné z: https://www.oesterreich.gv.at/themen/bildung_und_neue_medien/schule/2/1/Seite.110038.html#Diplomarbeit

⁴² Bundesministerium bildung, Wissenschaft und Forschung (online). Dostupné z: https://www.bmbwf.gv.at/Themen/schule/schulpraxis/zentralmatura/srdp_bhs.html

⁴³ Ratbegeer. Eltern-forum.at. Die Zentralmatura (online). Dostupné z: <https://www.eltern-forum.at/ratgeber-news/zentralmatura/>

škol - Schulorganisationsgesetz)⁴⁴, předložení maturitního diplomu a všech předepsaných osobních dokumentů včetně uhrazení poplatku za semestr. Přijímací řízení univerzity vypisují v případech, kdy se jedná o studium žádaných studijních oborů⁴⁵ (ekonomie, medicína, právní studia, filozofie, zemědělství, teologie a další) a počet zájemců o studium převyšuje počet nabízených studijních míst. Přijímací zkouška se skládá z pěti částí (zkoušek)⁴⁶, jejichž obsah je v kompetenci rektorátu příslušné univerzity:⁴⁷

1. písemná práce (esej)
2. Povinná zkouška z předmětu 1
3. Povinná zkouška z předmětu 2
4. Volitelná zkouška z předmětu 1
5. Volitelná zkouška z předmětu 2

Slovensko

Střední školy

Podle § 32 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchově a vzdělávání (školský zákon) jsou stanoveny následující typy středních škol:

- Gymnázium
- Střední odborná škola
- Střední sportovní škola
- Škola uměleckého průmyslu
- Konzervatoř

Ukončení studia na střední škole

Způsoby ukončování středoškolského vzdělávání (včetně maturitní zkoušky) na Slovensku upravuje v části 6 zákon č. 245/2008 Z.z. o výchově a vzdělávání (školský zákon).⁴⁸ Konkrétně se jedná o § 72–93. Další ustanovení věnující se ukončování studia obsahuje vyhláška 318/2008 Z.z. Ministerstva školstva Slovenskej republiky z 23. júla 2008 o ukončování štúdia na stredných školách.⁴⁹ Vyhláška upravuje seznam předmětů, u nichž se vykonává externí část maturitní zkoušky a písemná část interní maturitní zkoušky (viz dále).

Maturitní zkoušce (MZ) se věnuje § 74 školského zákona. Ten v odst. 1 stanovuje, že cílem maturitní zkoušky je ověření vědomostí a zručností žáka v daném rozsahu studia. Podle zákona se MZ skládá z externí a interní části (případně části odborně praktické) (§ 74 odst. 3; další náležitosti externí a interní části jsou obsaženy v § 76 zákona). Externí část MZ je tvořena písemným testem, který zadává a vyhodnocuje Národní ústav certifikovaných měření vzdělávání.⁵⁰ Externí část MZ

---

⁴⁴ Schulorganisationsgesetz (online). Dostupné z:

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10009265>

⁴⁵ Studienberechtigungsprüfung. Oesterreich.gv.at (online). Dostupné z:

https://www.oesterreich.gv.at/themen/bildung_und_neue_medien/universitaet/Seite.160500.html

⁴⁶ Studienberechtigungsprüfung. Universität Innsbruck (online). Dostupné z:

<https://www.uibk.ac.at/studium/anmeldung-zulassung/studienberechtigungspruefung/>

⁴⁷ Studienberechtigungsprüfung. Bundesministerium Bildung, Wissenschaft und Forschung (online). Dostupné z:

<https://www.bmbwf.gv.at/Themen/eb/zb/studbp.html>

⁴⁸ Zákon č. 245/2008 Z.Z., školský zákon, (online). Dostupné z: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/245/20190102>

⁴⁹ Vyhláška 318 Ministerstva školstva Slovenskej republiky (online). Dostupné z:

https://cdn.matura.sk/info/vyhlaska_318_2008.pdf

⁵⁰ Jedná se o rozpočtovou organizaci Ministerstva školství, vědy, výzkumu a sportu SR. Viz

<https://www.minedu.sk/narodny-ustav-certifikovanych-merani-vzdelavania/>.

probíhá na celém území Slovenska ve stejnou dobu. Dozor nad externí částí MZ provádí pedagogický zaměstnanec, který není zaměstnancem školy, ve které dozor provádí.

Interní část MZ má formu:

- Ústní, praktickou, předvedení uměleckého výkonu, obhajoby odborné práce, projektu, realizace a obhajoby experimentu nebo kombinací těchto forem. Tyto formy interní části MZ jsou veřejné a během jednoho dne může žák skládat interní MZ nejvíce ze třech předmětů (neplatí pro praktickou část odborné zkoušky a písemnou formu MZ).
- Písemnou, která je neveřejná a její zadání připravuje Národní ústav certifikovaných měření vzdělávání. Písemná forma interní části maturitní zkoušky se koná na celém území Slovenska ve stejnou dobu.

Termín konání externí části MZ a písemné formy interní části MZ určí Ministerstvo školství. Termín konání interní části MZ (kromě její písemné části) určí na návrh ředitele střední školy příslušný orgán místní státní správy ve školství. V jeden den může žák vykonat interní část MZ (vyjma její písemné části) a praktickou část nejvýše ze tří předmětů. Splnění celé interní případně praktické části musí proběhnout nejvýše do pěti pracovních dní.

Přijímací zkoušky na vysokou školu

Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v § 56 definuje podmínky přijetí ke studiu na vysokou školu. Základními podmínkami je získání úplného středního vzdělání zakončeného maturitní zkouškou a podáním přihlášky ke studiu. Přijímací řízení probíhá bez přijímacích zkoušek. Převyšuje-li počet uchazečů o studium počet vypsáných studijních míst, může děkan fakulty rozhodnout o jejich vypsání univerzitou.⁵¹

Zdroje

Lukion Opetussuunnitelman Perusteet 2015 (online). Dostupné z:

http://www.kauppatieteet.fi/wp-content/uploads/2017/05/172124_lukion_opetussuunnitelman_perusteet_2015.pdf

Lukiolaki. Zákon pro střední školy (online). Dostupné z:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180714>

Ministerstvo vnitra ČR. Přístup k začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem (online).

Dostupné z:

https://www.inkluzivniskola.cz/sites/default/files/uploaded/komparace_narodnich_politik.pdf

Laki ylioppilastutkinnosta. Zákon o maturitě (online). Dostupné z:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190502>

Laki ylioppilastutkinnon järjestyksistä. Zákon o maturitě (online). Dostupné z:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2005/20050672>

Yklioppilastutkintolautakunta Studentexamenämnden. Digital Matriculation Examination (online). Dostupné z: <https://www.ylioppilastutkinto.fi/en/matriculation-examination/digital-matriculation-examination>

Pohled na finské odborné školství. Informační centrum o vzdělávání (online). Dostupné z:

<https://www.eduin.cz/clanky/pohled-na-finske-odborne-skolstvi/>

Upper Secondary Education in Finland, page 25 (online). Dostupné z:

<https://www.ncca.ie/media/3329/finland-full-review-1.pdf>

---

⁵¹ Právnická fakulta. Univerzita Komenského v Bratislavě (online). Dostupné z:

https://www.flaw.uniba.sk/fileadmin/praf/Studium/student_bc_mgr/zapisy_predzapisy/Kriteria_prijimacieho_konania_2020_2021_sep_fin_1_.pdf

- Admission Requirements for Higher Education in Finland (online). Dostupné z: <https://www.finlandeducation.info/admission-requirements/admission-requirements-for-higher-education-institutions-in-finland.html>
- University of Helsinki. Přijímací zkoušky (online). Dostupné z: <https://www.helsinki.fi/fi/opiskelijaksi/suomenkielisten-valintakokeiden-paikat-ja-ajat#section-51936>
- Yliopistolaki. Zákon o vysokých školách (online). Dostupné z: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2009/20090558>
- Valintakoe. Přijímací zkouška (online). Dostupné z: <https://www.oikeustieteet.fi/valintakoe/>
- Kauppatieteellisen Alan Yhteisvalinta. Pokyny pro přijímací zkoušky (online). Dostupné z: <https://www.ekonomivalmennus.com/assets/site/files/Valintakoe%202019.pdf>
- Ministre De E´ducation Nationale ET De La Jeunesse. Éduscol (online). Dostupné z: <https://eduscol.education.fr/cid47772/les-eple.html>
- Matières et horaires Première L (littéraire) (online). Dostupné z: http://www.ifp.cz/IMG/pdf/Horaires_1ere_L.pdf
- Matières et horaires Première ES (économique et sociale) (online). Dostupné z: http://www.ifp.cz/IMG/pdf/Horaires_1ere_ES.pdf
- Matières et horaires Première S (scientifique) (online). Dostupné z: http://www.ifp.cz/IMG/pdf/Horaires_1ere_S.pdf
- Institut Français. Jak funguje francouzský vzdělávací systém (online). Dostupné z: <https://studium.ifp.cz/cz/vzdelavaci-system-ve-francii>
- Baccalauréat général série économique et sociale (ES) (online). Dostupné z: <https://eduscol.education.fr/cid58532/serie-economique-et-sociale-es-des-2013.html>
- Baccalauréat général série littéraire (L) (online). Dostupné z: <https://eduscol.education.fr/cid58534/serie-litteraire-l-des-2013.html>
- Baccalauréat général série scientifique (S) (online). Dostupné z: <https://eduscol.education.fr/cid58536/serie-scientifique-s-des-2013.html>
- Réforme du bac et du lycée: ce qui change pour vous (online). Dostupné z: <https://www.letudiant.fr/bac/bac-2021/article/reforme-du-bac-et-du-lycee-ce-qui-change-pour-vous.html>
- Eurydice. France (online). Dostupné z: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/france/glossary_en
- Schul- und Bildungsgesetze des Landes Nordrhein-Westfalen. Schulgesetz NRW – SchulG (online). Dostupné z: <https://bass.schul-welt.de/6043.htm#1-1p18>
- Verordnung über den Bildungsgang und die Abiturprüfung in der gymnasialen Oberstufe (APO-GoSt) (online). Dostupné z: https://recht.nrw.de/lmi/owa/br_text_anzeigen?v_id=10000000000000000186
- Leitfaden für die gymnasiale Oberstufe. Abitur 2021 (online). Dostupné z: https://km-bw.de/site/pbs-bw-new/get/documents/KULTUS.Dachmandant/KULTUS/KM-Homepage/Publikationen%202018/2019-03-01-Leitfaden_Abitur2021-SCREEN.pdf
- Abitur-Möglichkeiten, sein Abi zu machen und Perspektiven mit Abi-Abschluss. Paradisi.de (online). Dostupné z: http://www.paradisi.de/Freizeit_und_Erholung/Bildung/Abitur/Artikel/24065.php

Verordnung über den Bildungsgang und die Abiturprüfung vom 5. October 1998 (online).

Dostupné z:

https://recht.nrw.de/lmi/owa/br_bes_detail?sg=0&menu=1&bes_id=12644&anw_nr=2&aufgehoben=N&det_id=430290

Studium v Německu. DAAD. Deutscher Akademischer Austauschdienst (online). Dostupné z:

<http://www.daad.cz/?menu=3&smenu=2>

Univerzity v Německu. Unimak (online). Dostupné z: <https://unimak.sk/nemecko>

Prawo oświatowe, Art. 18 (online). Dostupné z:

<https://www.prawo.vulcan.edu.pl/przegdok.asp?qdatprz=akt&qplikid=4186>

Tekst ustawy o systemie oświaty z dnia 5 lipca 2019 g. (online). Dostupné z:

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190001481/T/D20191481L.pdf>

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej. Warszawa, dnia 29 grudnia 2016 g. (online).

Dostupné z:

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20160002223/O/D20162223.pdf>

Právo o školnictwie wyżším i nauce (online). Dostupné z: <https://www.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2018/09/ustawa.pdf>

Rekrutacja na studia 2020. Otouczelnice.pl (online). Dostupné z:

<https://www.otouczelnice.pl/arttykul/1145/Rekrutacja-na-studia-2020>

Bundesgesetz vom 25. Juli 1962 über die Schulorganisationsgesetz (online). Dostupné z:

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10009265>

AusBildungbis18.at (online). Dostupné z: <https://ausbildungbis18.at/news/27-05-2019/>

Bundesgesetz über die Ordnung von Unterricht und Erziehung in den im Schulorganisationsgesetz geregelten

Schulen (Schulunterrichtsgesetz–SchUG) (online). Dostupné z:

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10009600>

Zentralmatura an AHS. Osterreich.gv.at (online). Dostupné z:

https://www.oesterreich.gv.at/themen/bildung_und_neue_medien/schule/2/1/Seite.110037.html

AusBildungbis18.at (online). Dostupné z:

https://www.oesterreich.gv.at/themen/bildung_und_neue_medien/schule/2/1/Seite.110038.html#Diplomarbeit

Bundesministerium bildung, Wissenschaft und Forschung (online). Dostupné z:

https://www.bmbwf.gv.at/Themen/schule/schulpraxis/zentralmatura/srdp_bhs.html

Ratbeger. Eltern-forum.at. Die Zentralmatura (online). Dostupné z: <https://www.eltern-forum.at/ratgeber-news/zentralmatura/>

Schulorganisationsgesetz (online). Dostupné z:

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10009265>

Studienberechtigungsprüfung. Osterreich.gv.at (online). Dostupné z:

https://www.oesterreich.gv.at/themen/bildung_und_neue_medien/universitaet/Seite.160500.html

Studienberechtigungsprüfung. Universität Innsbruck (online). Dostupné z:

<https://www.uibk.ac.at/studium/anmeldung-zulassung/studienberechtigungspruefung/>

Studienberechtigungsprüfung. Bundesministerium Bildung, Wissenschaft und Forschung (online). Dostupné z: <https://www.bmbwf.gv.at/Themen/eb/zb/studbp.html>

Zákon č. 245/2008 Z.Z., školský zákon, (online). Dostupné z: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/245/20190102>

Vyhláška 318 Ministerstva školstva Slovenskej republiky (online). Dostupné z: https://cdn.matura.sk/info/vyhlaska_318_2008.pdf

Jedná se o rozpočtovou organizaci Ministerstva školství, vědy, výzkumu a sportu SR. Viz <https://www.minedu.sk/narodny-ustav-certifikovanych-merani-vzdelavania/>.

Shrnutí / Abstract

Státní maturity a přijímací zkoušky na vysoké školy ve vybraných státech EU

Tato práce sleduje způsob ukončení studia střední školy a podmínky potřebné pro pokračování studia na vysoké škole. Ve všech sledovaných zemích je úplné středoškolské vzdělání zakončeno maturitní zkouškou, jejíž společná část (zvaná státní) probíhá po celé zemi jednotně a podle jednotných pravidel. Ve Finsku probíhá v digitální podobě formou testů na počítačích, ve Francii je během dvouletého studia rozdělena na dvě části, v Německu skládají studenti jednotnou zkoušku na úrovni spolkových zemí, v Polsku, Rakousku a na Slovensku má státní maturita formu písemných testů. Kromě studia univerzit ve Finsku a elitních vysokých škol ve Francii umožní dosažené výsledky u maturitních zkoušek přístup ke studiu na vysoké škole bez nutnosti absolvování přijímacích zkoušek. Na velmi žádané studijní obory závisí stanovení kritérií pro výběr studentů na rozhodnutí vedení samotné univerzity.

Státní maturity; přijímací zkoušky; střední školy; způsob ukončení studia střední školy

State part of school leaving-examination and admission requirements for universities in selected countries EU

This study reviews the way of secondary school graduation and conditions necessary for continuing studies at university. In all described countries upper secondary education is completed with a school-leaving examination whose part is called „the state part of school-leaving examination“ and is conducted centralized within the country and according to the same rules. In Finland it is carried out in a digital form on computer-based testing, in France the exam is divided into two parts during a two-year study, in Germany students pass central examinations on the level of the States (Länder), in Poland, Austria and Slovakia the state part of school-leaving examination consists of national written examinations. In all described countries, except for universities in Finland and Elité Colleges in France, the results (marks) of the school leaving-examinations replace an admission system conducted by universities. However admission requirements for the most popular study area is up to the university management itself to decide.

the state part of school-leaving examination; admission system; secondary schools; the way of secondary school graduation;